

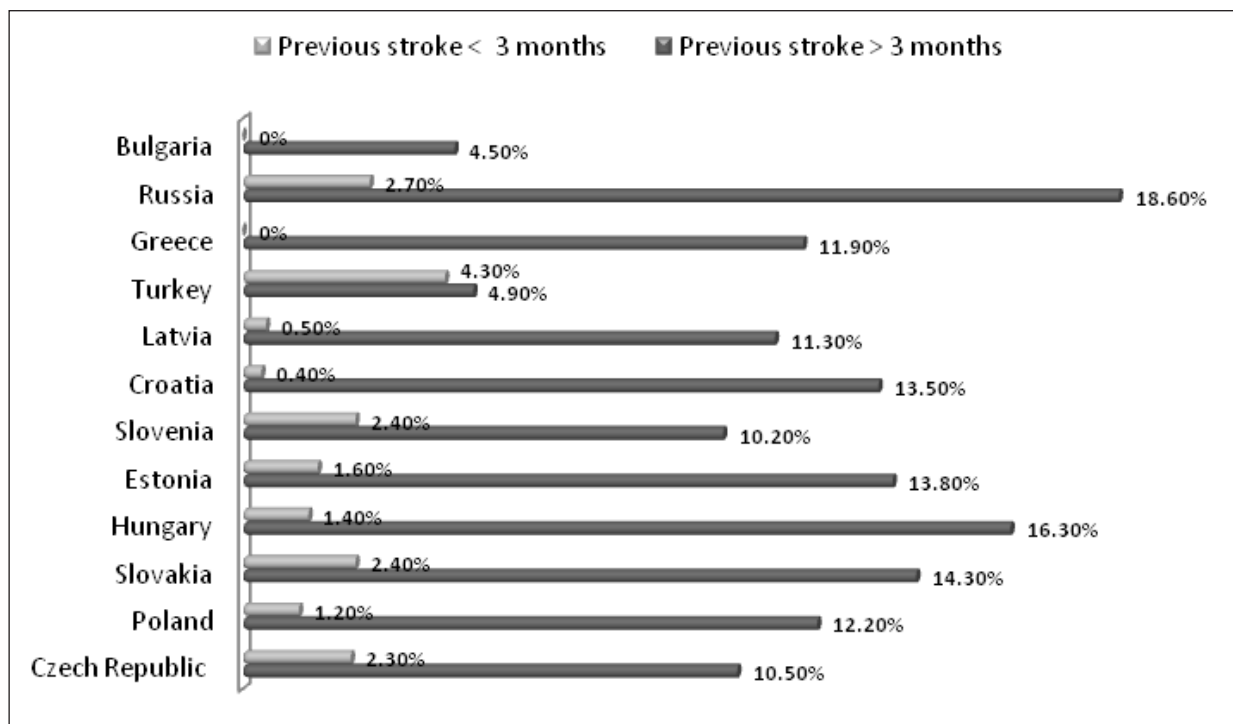
เล่าเรื่อง Stroke News

พญ. นภาศรี ชัยสินอนันต์กุล
โรงพยาบาลพญาไท 1

สวัสดีค่ะอาจารย์ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ สมาชิกสมาคมโรคหลอดเลือดสมอง วันหยุดที่ผ่านมา คุณผู้อ่านได้ไปพักผ่อนที่ไหนกันบ้างคะ สำหรับผู้ที่ต้องทำงาน (อยู่เวร) นับว่าท่านได้เสียสละอย่างมากเพื่อช่วยดูแลรักษาผู้ป่วยค่ะ ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาอันมีค่าและขอเป็นกำลังใจให้คณะวารสารเล่มนี้เป็นฉบับแรกของปี 2559 จึงขอกล่าวสวัสดิ์ปีใหม่ “Happy New Year 2016” แก่ทุกๆ ท่าน ขอให้มีความสุขกายสบายใจกันถ้วนหน้านะคะ ☺

ในฉบับนี้เราจะมาเล่าเรื่องอะไรกันดีน้า? อ๊ะ เรื่องนี้จะก็น่าสนใจดี ท่านผู้อ่านคงเคยเจอเหตุการณ์คล้ายๆ แบบนี้.... ในปัจจุบันการให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือด (TPA) ในผู้ป่วยโรคสมองขาดเลือดมีข้อห้ามในการให้ยาถ้าผู้ป่วยเคยมีอาการโรคสมองขาดเลือดมาก่อนภายใน 3 เดือน (ตาม NINDS TPA trial) ทำให้มีผู้ป่วยกลุ่มหนึ่งที่มาโรงพยาบาลเร็วหมดโอกาสในการให้ยา แต่ตอนนี้เรามีข้อมูลใหม่ๆ มาลองพิจารณากันคะ ในงานวิจัยเรื่อง

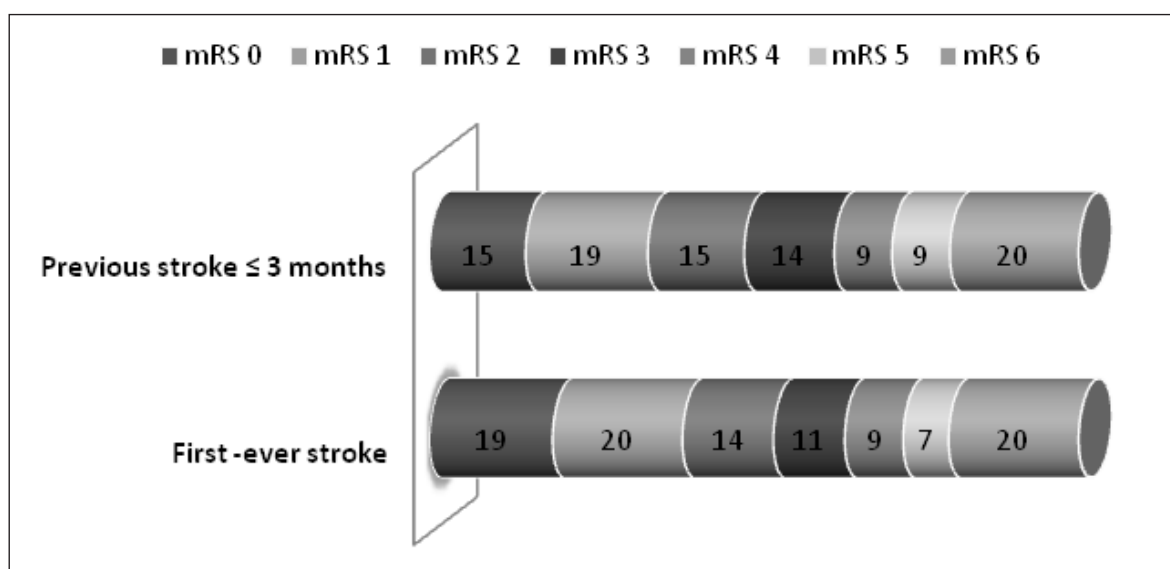
“Intravenous Thrombolysis for Stroke Recurring Within 3 Months From the Previous Event” (*Stroke*. 2015;46:3184-3189. DOI: 10.1161/STROKEAHA.115.010420.) เป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ปี คศ 2003 ถึง 2014 ในประเทศกลุ่มยุโรปกลางและตะวันออกรวม 12 ประเทศ มีผู้ป่วยโรคสมองขาดเลือด 13,007 ราย โดย 11,221 ราย (86%) ไม่มีประวัติโรคสมองขาดเลือดมาก่อน แต่มีผู้ป่วยจำนวน 249 ราย (2%) มีประวัติเป็นโรคสมองขาดเลือดภายใน 3 เดือน ตามรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงจำนวนผู้ป่วยโรคสมองขาดเลือดที่ให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือด

โดยผู้ป่วยที่มีอาการโรคสมองขาดเลือดซ้ำภายใน 3 เดือนมักพบในเพศชาย (62.7%, $p = 0.038$), ผู้ป่วยที่มีภาวะความดันโลหิตสูง (80.6%, $p = 0.012$) และภาวะไขมันในเลือดสูง (45.9%, $p < 0.01$)

ในการให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือดในผู้ป่วยทั้งสองกลุ่มพบว่า ผลการรักษาของทั้งสองกลุ่ม (mRS) ที่ 3 เดือนได้ผลดีพอๆกัน ดังรูปที่ 2 (OR 0.81, 95%CI 0.61-1.09)

รูปที่ 2 Modified Rankin Scale (mRS) score 3 months after thrombolysis

	Previous Stroke ≤ 3 mo		First-Ever Stroke		
	N	Value	N	Value	P Value
24 h after r-tPA					
siCH by SITS definition, n (%)	245	4 (1.6)	11 125	177 (1.6)	0.836
siCH by ECASS II definition, n (%)	244	15 (6.2)	10 987	540 (4.9)	0.380
Significant improvement, n (%)	227	113 (49.8)	10 528	4947 (47.0)	0.405
Death, n (%)	249	6 (2.4)	11 221	124 (1.1)	0.105
7 days after r-tPA					
Significant improvement, n (%)	206	127 (61.7)	9813	5794 (59.0)	0.451
Death, n (%)	240	23 (9.6)	10 972	843 (7.7)	0.275
Outcome after 3 mo					
Death, n (%)	189	37 (19.6)	7546	1485 (19.7)	0.972
Alive and independent (mRS 0–2), n (%)	189	92 (48.7)	7546	4059 (53.8)	0.164

ตารางที่ 1 ภาวะแทรกซ้อนภายหลังการให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือด

สำหรับภาวะแทรกซ้อนจากการให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือด ไม่ว่าจะเป็นภาวะเลือดออกในสมองที่ 24 ชั่วโมง, 7 วัน และอัตราการเสียชีวิตที่ 3 เดือน ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 1

จากการศึกษานี้จะเห็นได้ว่า การให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือดในผู้ป่วยโรคสมองขาดเลือดที่มีอาการซ้ำภายใน 3 เดือน มีผลลัพธ์ทางคลินิกไม่แตกต่างจากผู้ป่วยที่เป็นโรคสมองขาดเลือดครั้งแรก และไม่ทำให้ภาวะเลือดออกในสมองและอัตราการเสียชีวิตมากขึ้น

หลังจากอ่านงานวิจัยนี้แล้วคิดเห็นอย่างไรกันบ้างคะ อย่างน้อยก็เป็นการอ้างอิงความปลอดภัยของการให้ยาฉีดละลายลิ่มเลือดซ้ำภายใน 3 เดือนได้ ซึ่ง James C. Grotta ได้แสดงความเห็นส่วนตัวว่าระยะเวลาที่ห้ามฉีดละลายลิ่มเลือดซ้ำควรเป็น 3 อาทิตย์มากกว่า 3 เดือน แต่อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับระยะเวลาที่สั้นที่สุดในการให้ยาซ้ำ เพราะความเสี่ยงในการเกิดภาวะเลือดออกในสมองขึ้นอยู่กับว่า blood brain barrier ถูกทำลายไปมากน้อยแค่ไหน.... ถ้ามีการศึกษาเพิ่มเติม จะมาเล่าสู่กันฟังนะคะ ว่าแล้วก็ขอจบเรื่องเล่าฉบับนี้ไปก่อนนะคะ ไว้พบกันใหม่ฉบับหน้าคร้า ☺☺☺